

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Apoloniusz
Nazwisko: Zawilski
Miejsce urodzenia: Kołodeże
Data urodzenia: 21-10-1912
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Antonina
Dodatkowe informacje: W Wojsku Polskim od 1932 r. Uczestnik wojny obronnej 1939 r. jako dowódca 8 baterii 15 pułku artylerii lekkiej. Ciężko ranny 20.09.1939 r. po Warszawie. Od 1941 r. członek Związku Walki Zbrojnej – prowadził działalność wywiadowczą wobec okupacyjnych wojsk niemieckich w rejonie Lubartowa. Zerwał kontakt z konspiracją po aresztowaniu oficera który wprowadził go do ZWZ. Zgłosił się 29.07.1944 do LWP, gdzie pracował w Komisji Regulaminowej, potem jako kierownik Sekcji Wydawnictw Periodycznych i przy wznowieniu wydawnictw wojskowych. Akta sądowe z 1952 r. (sygn. Sn. 4/52) w sprawie o rzekomą działalność szpiegowską w LWP znajdują się w archiwum MON w Modlinie (sygn. Arch. I MON-160/91/921).

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta Rozpracowania Pojedynczego [ARP] Rozpracowany z powodu podejrzenia o działalność wywiadowczą. Jako oficer LWP zatrudniony w Wojskowym Instytucie Naukowo-Wydawniczym w Łodzi miał zorganizować komórkę wywiadowczą kryptonim „Luck”, zwerbować do niej kilku oficerów i zbierać wiadomości o wojsku. Oceniony jako „wrogo ustosunkowany do ZSRR”. W sprawie wykorzystywana była agentura. Zdemobilizowany 1.08.1951, a w listopadzie aresztowany.	IPN BU 2386/13595	
Akta śledcze Aresztowany 19.11.1951 pod zarzutem prowadzenia w LWP od czerwca 1946 r. działalności wywiadowczej, zorganizowanie „komórki dywersyjno-wywiadowczej” w Wojskowym Instytucie Naukowo-Wydawniczym w Łodzi i kierowanie nią do połowy 1949 r. Po przeniesieniu do Warszawy został członkiem „komórki dywersyjno-wywiadowczej” w wydawnictwie Prasa Wojskowa MON, w której działał do końca 1950 r. Przeniesiony do Łodzi do pracy w drukarni Prasy Wojskowej miał utrzymywać bezpośredni kontakt „z nowoutworzonym kierownictwem organizacji i prowadzić działalność wywiadowczą”. W sprawie wykorzystywana była agentura celna. Skazany 28.04.1952 przez Najwyższy Sąd Wojskowy na karę śmierci.	IPN BU 2386/13607	
Akta osobowe aresztowanego Po aresztowaniu pod zarzutem szpiegostwa osadzony w Więzieniu Śledczym GZI WP. Od 23.03.1953 do 15.02.1954 przebywał w areszcie Zarządu Informacji Warszawskiego Okręgu Wojskowego. Przeniesiony 10.06.1954 do Więzienia Warszawa I przy ul. Rakowieckiej. W aktach odnotowano, że został skazany na karę śmierci, które została zamieniona na dożywotnie więzienie 29.01.1954.	IPN BU 2386/13607	

Akta skazanego Od 11.09.1954 do 24.02.1955 przebywał w Szpitalu Psychiatrycznym przy Więzieniu Nr 2 we Wrocławiu, gdzie został skierowany na obserwację przez Departament Więziennictwa MBP na wniosek Więzienia I w Warszawie przy ul. Rakowieckiej.	IPN Wr 231/306 (57/1/7)
Akta sądowe Materiały sprawy o odszkodowanie za niesłuszne aresztowanie, uwięzienie i skazanie na karę śmierci za rzekomą działalność wywiadowczą w LWP. Z akt wynika, że po skierowaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia Naczelny Prokurator Wojskowy 6.04.1956 umorzył postępowanie karne wobec braku dowodów winy. Najwyższy Sąd Wojskowy postanowieniem z 19.06.1957 przyznał odszkodowanie w wysokości 69860 zł i 80 gr.	IPN BU 765/42
Akta administracyjne Akta zawierają korespondencję Apoloniusza Zawilskiego z Międzyresortową Komisją Dla Spraw Pomocy Osobom Rehabilitowanym, Naczelną Prokuraturą Wojskową i Urzędem Rady Ministrów Dla Spraw Rehabilitowanych dotyczącą różnych form odszkodowania i pomocy za niesłuszne aresztowanie i skazanie za rzekoma działalność szpiegowską w LWP. W materiałach wspomniano m.in. o stosowaniu tortur podczas śledztwa.	IPN BU 660/1228 (zrehabilitowani)
Materiały ewidencyjne Odnotowany w kartotece pomocniczej Biura „C” MSW dotyczącej Obwodu Lubartów krypt. „Hurtownia” i „10” Okręgu Lubelskiego Armii Krajowej.	Wpis na podstawie zapisów kartotecznych.